

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 67301
Documentnummer: 67365

Datum: 6 oktober 2021
Portefeuille(s): Financiën
Portefeuillehouder(s): A. van Amerongen
Contactpersoon: R. Meijkamp
Tel.nr.: 06 – 8687 9923
Emailadres: r.meijkamp@dronten.nl

Onderwerp: Uitkomsten Septembercirculaire 2021

Context

- ☐ Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- ☐ Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- ☐ Beantwoording raadsvragen
- ☐ Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- ☒ Anders, [te weten informierend]

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over de uitkomsten van de septembercirculaire 2021.

De septembercirculaire 2021 geeft zoals gebruikelijk een actueel beeld van de gemeentefondsuitkeringen voor 2021 en verder, gebaseerd op de miljoenennota 2022 van het Rijk.

Gemeenten ervaren onverminderd de financiële gevolgen van de coronacrisis. Deze circulaire bevat opnieuw informatie over de compensatie van de financiële gevolgen van de coronacrisis. Komende december ontvangt u een raadsvoorstel over de inzet van de ontvangen middelen inzake Covid-19.

Samenvattend zijn dit de belangrijkste onderwerpen:

- De financiële vertaling van het restant van het 5^e compensatiepakket Covid-19.
- Voorschot afrekening BTW-compensatiefonds 2021.
- Vervallen van de opschalingskorting voor het jaar 2022
- Het ter beschikking stellen van de tegemoetkoming van het tekort 2022 in de jeugdzorg conform het advies van de Commissie van Wijzen.
- Nieuwe accres ramingen voor 2022 en verder en ramingen in de ontwikkelingen op uitkeringsbasis.

De belangrijkste conclusie in deze circulaire is dat vooral de nieuwe accres ramingen voor 2022 en verder en de ontwikkelingen op uitkeringsbasis zorgen voor een positief effect op het structureel begrotingssaldo oplopend tot € 1.932.000 in 2025.

In deze septembercirculaire 2021 is, conform de uitkomsten van het advies van de Commissie van Wijzen, voor 2022, € 3.120.000 voor de tekorten in de jeugdzorg beschikbaar gesteld. In de programmabegroting 2022 van de gemeente Dronten zijn de

Bijlage(n):

verwachte bedragen vanaf 2022 reeds verwerkt. In de tabellen wordt daarom voor 2022 een bedrag van - € 3.188.000 gecorrigeerd op het saldo om dubbeltelling te voorkomen.

Geactualiseerde meerjarenbegroting

De effecten en verwerking van de septembercirculaire 2021 leiden tot onderstaande geactualiseerde meerjarenbegroting:

(in € x 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo programmabegroting 2022 (t.b.v. Raad 4-11-2021)	-107	-2.303	-974	862	359
waarvan incidenteel	354	-3.328	-1.298	-26	100
Structureel begrotingssaldo programmabegroting 2022	-461	1.024	324	888	259
Mutaties septembercirculaire 2021	830	5.284	1.778	1.867	1.932
Correctie meicirculaire 2021 (opnemen mutaties 2020)	-313				
Correctie arbitrage jeugdzorg (reeds in saldo prog.begroting 2022)		-3.188			
Mutaties septembercirculaire 2021 na correcties	517	2.096	1.778	1.867	1.932
waarvan incidenteel	157	461	0	0	0
Effect op structureel begrotingssaldo	360	1.635	1.778	1.867	1.932
Begrotingssaldo na septembercirculaire 2021	410	-207	804	2.729	2.291
waarvan incidenteel	511	-2.867	-1.298	-26	100
Structureel begrotingssaldo na septembercirculaire 2021	-101	2.659	2.102	2.755	2.191

In het vervolg van deze brief zal een analyse worden gemaakt van de verschillen tussen de meicirculaire 2021 en de septembercirculaire 2021 en wat de effecten hiervan zijn op de meerjarenbegroting.

1. Analyse van de verschillen tussen de circulaire mei 2021 en september 2021

In de onderstaande tabel is het verloop tussen de mei- en septembercirculaire 2021 weergegeven.

Beginstand (meicirculaire 2021)	2021	2022	2023	2024	2025
(in € x 1.000)	67.706	65.621	64.777	64.875	65.483
Ontwikkelingen uitkeringsfactor:					
Accresontwikkeling in september 2021, ujr 2022 t/m 2026		1.282	1.421	1.452	1.655
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)		591			
Nominale ontwikkeling in de septembercirculaire 2021			-118	-118	-159
Voorschot BCF-plafond 2021	472				
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor	-24	29	-8	-110	-24
Totaal ontwikkeling uitkeringsfactor	448	1.902	1.295	1.224	1.472
Ontwikkelingen uitkeringsbasis	643	586	507	547	693
Taakmutaties	114	3.047	-7	-5	-5
Mutaties WOZ-waarden	-208	-214	-94	25	-342
IU/DU/SU	-44	51	-44	-44	-44
Corona steunpakket	418	126			
3 D's in het sociaal domein	-5	-5	-8	-11	-14
Totaal verschil	1.366	5.493	1.649	1.736	1.760
Eindstand (septembercirculaire 2021)	69.072	71.114	66.426	66.611	67.243

Ontwikkelingen uitkeringsfactor

Nominale ontwikkeling septembercirculaire

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op trap af methode wordt het accres genoemd.

Zoals gemeld in de meicirculaire 2020 zijn de accressen voor de jaren 2020 en 2021 in overleg met de VNG en het IPO bevroren. De accrestranches voor die jaren wijzigen om die reden niet. In deze circulaire is de nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2022 en verder, berekend conform de huidige normeringssystematiek. In alle jaren zijn de hogere accressen volgens de circulaire het gevolg van hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen. De uiteindelijke ontwikkeling van het accres in 2022 en verder is afhankelijk van de keuzes die een nieuw kabinet maakt: zowel in budgettaire zin als in de wijze waarop een nieuw kabinet de normeringssystematiek vormgeeft.

BCF-plafond

Gemeenten declareren hun BTW op overheidstaken bij het BTW Compensatie Fonds (BCF). Om te voorkomen dat er een open eind regeling ontstaat heeft de rijksoverheid een plafond aangebracht in de declaraties van € 3,25 miljard in 2021. Blijven de gezamenlijke gemeenten onder het plafond dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het verschil uit het gemeentefonds genomen. Naar inschatting van het ministerie van Financiën bij deze septembercirculaire 2021 gaan gemeenten in 2021 € 215,9 miljoen minder declareren dan het plafond. Deze inschatting wordt in deze circulaire als voorschot verstrekt. De uiteindelijke afrekening 2021 vindt plaats in de meicirculaire 2022. Het voorschot 2021 bedraagt voor Dronten € 472.000.

Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)

In de septembercirculaire 2021 is bekend gemaakt dat ook de oploep van de opschalingskorting in 2022 incidenteel geschrapt wordt. Dit betekent voor Dronten in 2022 een positieve incidentele ontwikkeling van € 591.000. Vanaf 2023 is de opschalingskorting niet geschrapt en stemt dan ook overeen met de raming die de gemeenten in hun begroting hebben opgenomen. Het is aan een nieuw kabinet om te besluiten over de opschalingskorting voor 2023 en verder.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

De uitkeringsfactoren vallen voor de jaren 2021 – 2026 hoger uit. Deze stijgingen worden voornamelijk veroorzaakt door de algemene mutaties die in deze circulaire zijn verwerkt (de nieuwe accresstanden in 2022-2026, de ruimte onder het plafond BCF in 2021 en het incidenteel schrappen van de oploep van de opschalingskorting in het jaar 2022). Verder stijgen de uitkeringsfactoren ook door aanpassingen in de ramingen van de volumina van de verdeelmaatstaven. Voor 2021 tot en met 2025 leidt dit tot een hogere raming.

Taakmutaties

Met een taakmutatie wordt bedoeld een compensatie (positief of negatief) voor het uitvoeren van een nieuwe taak of het uitvoeren van een bestaande taak door andere overheidslagen.

Een deel van deze compensaties en onttrekkingen verlopen budgettair neutraal door de aanpassing van de bijbehorende budgetten. In onderstaande tabel zijn de taakmutaties weergegeven die in de septembercirculaire 2021 zijn opgenomen:

Taakmutaties (septembercircularie 2021)	2021	2022	2023	2024	2025
<i>(in € x 1.000)</i>					
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	-36	-32	-29	-27	-27
Uitvoering en implementatie Breed offensief	26				
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	4				
Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen	-8				
Logisch ontwerp GBA	1				
Aanpak problematiek jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg	127				
Landelijke structuur interventieteams		4	4	4	4
Toezicht en handhaving gastouderschap		12	12	12	12
Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen		7	7	7	7
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp		-17			
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo 2015		-46			
Jeugdzorg (arbitrage)		3.120			
Totaal verschil	114	3.048	-6	-4	-4

Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz (ten laste van het begrotingssaldo verwerkt)

Op 1 januari 2020 is de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz-instelling wonen vereenvoudigd. Vanaf deze datum worden mobiliteitshulpmiddelen (zoals een rolstoel en een scootmobiel) voor alle cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz en niet meer vanuit de Wmo 2015. Hiervoor zijn in de septembercircularie 2019 middelen overgeheveld naar de Wlz. Recent heeft de aanbesteding Wmo hulpmiddelen DUN-gemeenten plaatsgevonden. De financiële vertaling hiervan heeft plaatsgevonden in de voortgangsrapportage 2021.

Uitvoering en implementatie Breed offensief (budgettair neutraal verwerkt)

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om op die manier meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Dit wetsontwerp is vanwege de demissionaire status van het kabinet controversieel verklaard. Een deel van de activiteiten is echter niet afhankelijk van een wetswijziging en kan toch worden uitgevoerd.

Aanpak problematiek jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg (budgettair neutraal verwerkt)

In de meicircularie 2021 bent u geïnformeerd over de € 613 miljoen die het kabinet voor het jaar 2021 beschikbaar heeft gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Onderdeel hiervan is € 255 miljoen voor het aanpakken van de wachttijden specialistische jeugdzorg. In totaal € 55 miljoen van de € 255 miljoen is in de meicircularie 2021 nog niet verwerkt in de verdeling van het algemene uitkering omdat het Rijk en de VNG een deel hiervan wilden inzetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG. Inmiddels hebben de VNG en het Rijk deze kosten begroot op € 3,175 miljoen waardoor bij deze circularie het resterende deel (€ 51,825 miljoen) kan worden toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Dronten betekent dit een bedrag van € 127.000.

Landelijke structuur interventieteams (budgettair neutraal verwerkt)

In de Landelijke Structuur Interventieteams (LSI) werken gemeenten samen met andere overheidsorganisaties ter voorkoming en terugdringing van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden zoals door de LSI aangeduid.

Toezicht en handhaving gastouderschap (budgettair neutraal verwerkt)

Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang in het kader van het intensiveren van toezicht en handhaving van de gastouderopvang stelt het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks extra gelden ter beschikking via de algemene uitkering.

Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen (budgettair neutraal verwerkt)

Met ingang van 1 januari 2022 worden naast meisjes ook jongens in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd tegen het Humaan Papillomavirus (HPV-virus). Daarnaast wordt de vaccinatieleeftijd verlaagd naar 10 jaar. Ten behoeve van deze taakuitbreiding wordt de algemene uitkering vanaf 2022 structureel opgehoogd. De middelen zijn toegevoegd aan de eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma.

Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp en Wmo 2015 (ten laste van het begrotingssaldo verwerkt)

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB-trekkingsrechten is voor 2022 overeengekomen om op basis van de conceptbegroting 2022 een bedrag uit de algemene uitkering te nemen.

Jeugdzorg (arbitrage)

In deze septembercirculaire 2021 is, conform de uitkomsten van het advies van de Commissie van Wijzen, voor 2022, € 3.120.000 voor de tekorten in de jeugdzorg beschikbaar gesteld. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën, vanaf 2023, en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. Inmiddels hebben de toezichthouders ermee ingestemd dat gemeenten, vanaf 2023, 75% van de genoemde bedragen in de tabel van de commissie mogen opnemen in hun begroting. In de programmabegroting 2022 van de gemeente Dronten zijn alle bedragen vanaf 2022 reeds conform deze richtlijn verwerkt. In de tabellen wordt daarom voor 2022 een bedrag van - € 3.188.000 gecorrigeerd op het saldo om dubbeltelling te voorkomen.

Mutaties WOZ-waarden (ten laste van het begrotingssaldo verwerkt)

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten (rekentarieven) van de verdeelmaatstaf ozb is doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb. De correctie is op nationaal niveau.

IU/DU/SU

Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU, budgettair neutraal verwerkt)

De uitkering is structureel met € 35.000 verlaagd.

Gezond in de stad (DU, budgettair neutraal verwerkt)

Het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS) wordt voortgezet in het jaar 2022. Voor genoemd jaar is een bedrag van € 19,440 miljoen beschikbaar gesteld. Bij de verdeling van de middelen wordt de tot nu gehanteerde systematiek voortgezet. Voor Dronten betekent dit een bedrag van € 95.000 in 2022.

Corona steunpakket (budgettair neutraal verwerkt)

In deze septembercirculaire 2021 wordt het vijfde compensatiepakket ter beschikking gesteld. Het betreft € 418.000 voor het jaar 2021 en € 126.000 voor het jaar 2022. Komende december ontvangt u een raadsvoorstel over de inzet van de ontvangen middelen inzake Covid-19. Wij hebben dit budgettair neutraal verwerkt.

3D's in het sociaal domein

Participatie (ten laste van het begrotingssaldo verwerkt)

Dit betreft het onderdeel Participatie (IU) re-integratie en wordt ten laste van het begrotingssaldo gebracht aangezien deze reeds in de themaplannen zijn vertaald.

Correctie meicirculaire 2021

Bij de verwerking van de meicirculaire 2021 zijn mutaties met betrekking tot de jaarschijf 2020 uit de decembercirculaire 2020 en maartbrief 2021 over het hoofd gezien. Het betreft € 169.000 aan covid-19 middelen en € 144.000 voor het faciliteitenbesluit opvangcentra. Deze mutaties zijn ten laste van het jaarsaldo 2021 alsnog verwerkt.

2. Effect van de septembercirculaire 2021 voor de begroting

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van hoe de mutaties in de septembercirculaire 2021 zijn verwerkt.

(in € x 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Totale effect septembercirculaire 2021	1.366	5.493	1.649	1.736	1.760
Correctie meicirculaire 2021 (opnemen mutaties 2020)	-313				
Correctie arbitrage jeugdzorg (reeds in saldo prog.begroting 2022)		-3.188	0	0	0
Totale effect septembercirculaire 2021 na correcties	1.053	2.305	1.649	1.736	1.760
waarvan budgettair neutraal	-536	-209	129	131	172
Effect op begrotingssaldo	517	2.096	1.778	1.867	1.932
waarvan incidenteel	157	461	0	0	0
Effect op structureel begrotingssaldo	360	1.635	1.778	1.867	1.932

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief:

1. Septembercirculaire 2021 versie 27-9-2021

De Secretaris,

De Burgemeester,

